

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II

COMMERCE

A

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

1. (Signature) .....

(In figures as in Admit Card)

(Name) .....

Seat No. ....

(In words)

2. (Signature) .....

(Name) .....

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

APR - 50224

Time Allowed : 2 Hours]

[Maximum Marks : 200

Number of Pages in this Booklet : 32

Number of Questions in this Booklet : 100

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
  - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
  - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
  - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

☐	☐	☒	☐
A	B	C	D
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **100** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
- परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
  - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
  - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकांला परत देऊन दूसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
  - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ्या/निळ्या करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

☐	☐	☒	☐
A	B	C	D
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत**. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

APR - 50224/II—A

Commerce
Paper II
वाणिज्य
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes]

[Maximum Marks : 200

Note : This paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

<p>1. Which of the following is not a principle of WTO ?</p> <p>(A) Free Trade</p> <p>(B) Non-discrimination</p> <p>(C) Fair Competition</p> <p>(D) Discrimination</p> <p>2. Disequilibrium in the balance of payment is caused by which economic factor ?</p> <p>(A) Secular disequilibrium</p> <p>(B) Religious disequilibrium</p> <p>(C) Uniform disequilibrium</p> <p>(D) Inconsistent disequilibrium</p> <p>3. Identify a factor that doesn't play an important role in attracting FDI.</p> <p>(A) Laws, Rules and Regulation</p> <p>(B) Administrative procedure</p> <p>(C) Cost of Resources</p> <p>(D) Language</p>	<p>1. खालीलपैकी कोणते जागतिक व्यापार संघटनेचे (WTO) तत्त्व नाही ?</p> <p>(A) मुक्त व्यापार</p> <p>(B) विभेदात्मक धोरण न अवलंबणे</p> <p>(C) सुयोग्य स्पर्धा</p> <p>(D) विभेदात्मक धोरण</p> <p>2. शोधन शेषातील असंतुलन कोणत्या आर्थिक घटकांना प्रभावित करते ?</p> <p>(A) ऐहिक/अनावर्त असंतुलन</p> <p>(B) धार्मिक असंतुलन</p> <p>(C) समान असंतुलन</p> <p>(D) असमान असंतुलन</p> <p>3. खालीलपैकी विदेशी प्रत्यक्ष गुंतवणुकीला (FDI) आकर्षित करणारा सर्वात महत्त्वाचा घटक विशद करा.</p> <p>(A) कायदे, नियम व अटी</p> <p>(B) प्रशासकीय प्रक्रिया</p> <p>(C) संसाधनांची किंमत</p> <p>(D) भाषा</p>
---	---

4. Which of the following is not a characteristic of joint venture ? (A) Equity position held by each of the partner (B) Possible only with legally incorporated entities (C) Intent by partner to share in the management (D) One of the partners acquires complete stock of the other	4. खालीलपैकी कोणते संयुक्त उपक्रमाचे वैशिष्ट्य नाही ? (A) प्रत्येक भागीदाराचे समभाग असतात (B) केवळ वैधानिकपणे स्थापन झालेल्या एककांशी संबंधित (C) व्यवस्थापनात प्रत्येक भागीदाराला सहभागाची संधी (D) एक भागीदार इतर सर्व भागीदारांचा संपूर्ण भाग धारण करतो
5. Who proposed the theory of competitive advantage ? (A) David Ricardo (B) Bruce Kogur (C) Michael Gannon (D) Adam Smith	5. खालीलपैकी कोणाला स्पर्धात्मक लाभाच्या सिद्धांताचा जनक मानले जाते ? (A) डेव्हिड रिकार्डो (B) ब्रूस कोगुर (C) मायकेल गॅनन (D) अॅडम स्मिथ
6. Which of the following is not the level of Regional economic integration ? (A) Customs union (B) Common market (C) Economic union (D) National union	6. खालीलपैकी कोणती संज्ञा विभागीय आर्थिक सहयोगाशी संबंधित नाही ? (A) जकात संघ (B) सामूहिक बाजारपेठ (C) आर्थिक सहकार्यासाठी संघ (D) राष्ट्रीय संघ

7. Which of the following is not the goal of Corporate Social Responsibility (CSR) ?
- (A) Ensure environmental sustainability
- (B) Promote empowerment of women and depressed classes
- (C) Develop awareness about issues of social concern
- (D) To acquire benefits and tax concession from the Govt.
8. Which of the following is not a mode of entry to International business ?
- (A) Direct exporting
- (B) Indirect exporting
- (C) Intercorporate transfers
- (D) Personalised sales contract
9. Which of the following entry strategy is adopted by Mcdonald's in International market ?
- (A) Licensing
- (B) Strategic alliance
- (C) Franchising
- (D) Acquisition
7. खालीलपैकी कोणते व्यवसायाच्या सामाजिक दायित्वाचे उद्दिष्ट नाही ?
- (A) शाश्वत पर्यावरणाची परिस्थिती निर्माण करणे
- (B) स्त्रिया व उपेक्षित वर्गाला सक्षम करणे
- (C) सामाजिक हिताच्या मुद्द्यांबाबत जागृती निर्माण करणे
- (D) शासनाकडून लाभ व कर सवलत प्राप्त करणे
8. खालीलपैकी कोणते आंतरराष्ट्रीय व्यापारात प्रवेश करण्याचे साधन नाही ?
- (A) प्रत्यक्ष निर्यात
- (B) अप्रत्यक्ष निर्यात
- (C) आंतरकंपनी हस्तांतरण
- (D) वैयक्तिक विक्री करार
9. खालीलपैकी कोणते प्रवेश धोरण मॅकडोनाल्डने आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेसाठी स्वीकारले ?
- (A) परवाना पद्धत
- (B) धोरणात्मक सहकार्य
- (C) विक्री हक्क (Franchising)
- (D) संपादन

10. Which of the following type of FDI includes creation of new assets and production facility in the host country ?
- (A) Strategic alliances
(B) Merger and acquisition
(C) Brownfield investment
(D) Greenfield investment
11. Which one of the following is the example of representative personal account ?
- (A) Salary and wages account
(B) Loss due to fire account
(C) Bad debts account
(D) Pre-paid salary account
12. X and Y are partners sharing profits in the ratio of 3 : 1. They admit Z as a partner who pays ₹ 4,000 as goodwill. The new profit ratio being 2 : 1 : 1 among X, Y and Z respectively. The amount of goodwill will be credited to .....
- (A) X and Y as ₹ 3,000 and ₹ 1,000 respectively
(B) X only
(C) Y only
(D) X and Y as ₹ 2,500 and ₹ 1,500 respectively
10. खालीलपैकी विदेशी प्रत्यक्ष गुंतवणुकीच्या कोणत्या प्रकारामध्ये यजमान देशात नवीन संपत्ती आणि उत्पादन केंद्राची निर्मिती केली जाते ?
- (A) धोरणात्मक सहकार्य
(B) विलिनीकरण आणि संपादन
(C) ब्राऊनफिल्ड (Brownfield) निवेश
(D) ग्रीनफिल्ड निवेश
11. खालीलपैकी कोणते प्रातिनिधिक वैयक्तिक खात्याचे उदाहरण आहे ?
- (A) वेतन आणि मजुरी खाते
(B) आगीमुळे झालेल्या हानीचे खाते
(C) बुडीत कर्ज खाते
(D) पूर्व देय वेतन खाते
12. X आणि Y दोघे लाभाची वाटणी 3 : 1 या प्रमाणात करतात. त्यांनी Z ला 4,000 रु. नावलौकिक मूल्य घेऊन प्रवेश दिला. नवीन लाभाचे प्रतिशत अनुपात अनुक्रमे 2 : 1 : 1 हे X, Y आणि Z मध्ये ठरविण्यात आले. नावलौकिक (ख्याती) मूल्याची रक्कम खालीलपैकी कशी जमा होईल ?
- (A) X आणि Y यांना अनुक्रमे 3,000 रु. आणि 1,000 रु. दिली जाईल
(B) X ला फक्त दिली जाईल
(C) Y ला फक्त दिली जाईल
(D) X आणि Y ला अनुक्रमे 2,500 रु. आणि 1,500 रु. दिली जाईल

13. By way of ..... company can keep its shareholders happy without impairing the financial position and liquidity of the company.
- (A) Issue of Bonus share
(B) Issue of right share
(C) Red herring prospectus
(D) Opening escrow account
14. Pre-acquisition profit in subsidiary company is considered as :
- (A) Revenue profit
(B) Goodwill
(C) Capital profit
(D) Outsiders liability
15. The ratio of variable cost to sales is 70%. The B.E. Point occurs at 80% capacity. Find 100% capacity sales when fixed cost is ₹ 6,00,000. Assume that P/V Ratio, variable cost ratio are complement each other.
- (A) ₹ 25,00,000
(B) ₹ 20,00,000
(C) ₹ 30,00,000
(D) ₹ 40,00,000
16. What is the index of conservatism in capital structure ?
- (A) Working Capital Ratio
(B) Operating Ratio
(C) Price Earning Ratio
(D) Proprietary Ratio
13. कंपनीच्या अवस्थेवर आणि तरलतेवर कोणताही विपरित प्रभाव न घालता कंपनी त्यांच्या भागधारकांना कशाप्रकारे खुश ठेऊ शकते ?
- (A) बोनस भागांची विक्री करून
(B) हक्क भाग विक्री करून
(C) रेड हेरिंग माहिती पत्रकाद्वारे
(D) एस्करो खाते उघडून
14. उपकंपनीच्या संदर्भात अधिग्रहणापूर्वीचा लाभ हा ..... मानण्यात येतो.
- (A) महसूली लाभ
(B) ख्याती (नावलौकिक)
(C) भांडवली लाभ
(D) बाह्य पक्षांची देयता
15. विक्रीशी चल परिव्यय अनुपात 70% आहे. समविच्छेदन बिंदू 80% क्षमतेवर प्राप्त होते. जर स्थिर व्यय 6,00,000 रु. असेल तर 100% क्षमतेवर विक्री काय असेल, लाभमात्रा अनुपात, चल परिव्यय अनुपात परस्परांना अनुकूल आहेत असे गृहीत धरा.
- (A) 25,00,000 रु.
(B) 20,00,000 रु.
(C) 30,00,000 रु.
(D) 40,00,000 रु.
16. भांडवलाच्या रचनेतील रूढीवादी निर्देशांक खालीलपैकी कोणता आहे ?
- (A) कार्यशील भांडवल अनुपात
(B) परिचालन अनुपात
(C) किंमत मिळकत अनुपात
(D) स्वामीत्व अनुपात

17. The Audit that is compulsory as per the Law is termed as a .....
- (A) Statutory Audit
(B) Management Audit
(C) Internal Audit
(D) Balance Sheet Audit
18. AS-15 deals with :
- (A) Employee benefits
(B) Lease
(C) Construction contract
(D) Impairment of assets
19. Activity Based Management aims at :
- (A) Improving general management
(B) Eliminating non-value adding activities
(C) Identifying costs with cost drivers
(D) Managing the normal loss
20. The replacement cost approach for valuing human resources was developed by :
- (A) Pyle
(B) Rensis Likert
(C) David Watson
(D) Shultz
17. कायदयानुसार सक्तीच्या असणाऱ्या अंकेक्षणाला ..... असे म्हणतात.
- (A) वैधानिक अंकेक्षण
(B) व्यवस्थापकीय अंकेक्षण
(C) अंतर्गत अंकेक्षण
(D) ताळेबंदीय अंकेक्षण
18. AS-15 मानक कोणत्या संदर्भात आहे ?
- (A) कर्मचारी लाभ
(B) भाडे तत्त्व (Lease)
(C) बांधकाम करार
(D) संलग्नीत संपत्ती
19. कार्यावर आधारित व्यवस्थापनाचा उद्देश खालीलपैकी कोणता आहे ?
- (A) सामान्य व्यवस्थापनात सुधारणा
(B) मुल्यातवाढ न करणाऱ्या कार्यांना कमी करणे
(C) परिव्यय चालकांसंदर्भात परिव्यय निर्धारित करणे
(D) सामान्य हानीचे व्यवस्थापन करणे
20. मानव संसाधनाचे मूल्यांकन करण्याचा प्रतिस्थापन परिव्यय दृष्टिकोन यांनी विकसित केला :
- (A) पायले (Pyle)
(B) रेनसीस लिकर्ट (Rensis Likert)
(C) डेव्हीड वॉटसन (David Watson)
(D) शुल्झ (Shultz)

21. Business economics is micro economics in character, this is so because : (A) It studies that problems of an individual business unit (B) It is related to resources (C) It studies the market (D) It influences on national income 22. The main objective of business firm is to : (A) Undertake a process of production (B) Undertake profit making process (C) Undertake social activities (D) Undertake national activities 23. The cross price elasticity of demand for products Rolex and Bollix is 10. It implies that Rolex and Bollix are : (A) Substitutes Goods (B) Complements Goods (C) Independent Goods (D) Inferior Goods 24. A consumer consuming two goods will be in equilibrium when the marginal utilities is from both goods are : (A) Maximum (B) Minimum (C) Equal (D) Zero	21. व्यावसायिक अर्थशास्त्राचे स्वरूप हे सूक्ष्म अर्थशास्त्राचे आहे. असे असण्याचे कारण : (A) हे एका व्यावसायिक संघटनेच्या समस्यांचा अभ्यास करते (B) हे संसाधनांशी संबंधित आहे (C) हे बाजारपेठेचा अभ्यास करते (D) हे राष्ट्रीय उत्पन्नावर प्रभाव करते 22. व्यवसायिक पेढीचा (संघटनेचा) मुख्य उद्देश हा आहे : (A) उत्पादनाची प्रक्रिया सुरू करणे (B) नफा कमविण्याची प्रक्रिया सुरू करणे (C) सामाजिक कार्य सुरू करणे (D) राष्ट्रीय कार्य सुरू करणे 23. जर मागणीची तिरकस (अन्याश्रमी) लवचिकता रोलेक्स आणि बोलीक्स या उत्पादनांसाठी 10 आहे. तर रोलेक्स आणि बोलीक्स हे उत्पादने दर्शवितात : (A) पर्यायी वस्तू (B) पूरक वस्तू (C) स्वतंत्र वस्तू (D) कनिष्ठ वस्तू 24. एक ग्राहक दोन वस्तूंचा उपभोग घेतांना महत्तम समाधान प्राप्त करू शकतो जेव्हा दोन्ही वस्तूंची सीमांत उपयोगिता ही ..... आहे. (A) महत्तम (B) किमान (C) समान (D) शून्य

25. If a change in all inputs leads to a proportional change in the output it is case of :

- (A) Increasing returns to scale
- (B) Constant returns to scale
- (C) Diminishing returns to scale
- (D) Variable returns to scale

26. Marginal product of labour is the :

- (A) Cost of employing labour for producing one more unit of output
- (B) Change in output from using one more unit of labour
- (C) Change in revenue from selling one more unit of output
- (D) Change in revenue from using one more unit of labour

27. Match the following :

List I

- (a) Total cost
- (b) Marginal cost
- (c) Average cost
- (d) Average variable cost

List II

- (i) Total variable cost ÷ quantity
- (ii) Total fixed cost ÷ quantity
- (iii) Δ Total cost ÷ Δ quantity
- (iv) Total fixed cost + Total variable cost

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(B) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
(C) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D) (iii)	(iv)	(ii)	(i)

25. सर्व आदानांमधील बदलांच्या अनुपातात जर उत्पादनामध्ये बदल होत असेल तर ही बाब आहे :

- (A) वर्धी (वाढता) परिमाण प्रत्याय
- (B) स्थिर परिमाण प्रत्याय
- (C) न्हासमान परिमाण प्रत्याय
- (D) बदलता परिमाण प्रत्याय

26. श्रमाची सीमांत उत्पत्ती म्हणजे :

- (A) एका जास्तीच्या नगाचे उत्पादन घेण्यासाठी उपयोगात आणलेल्या श्रममात्रेची किंमत
- (B) एक जास्त श्रम मात्रा वापरल्याने उत्पादनात झालेला बदल
- (C) एक जास्त श्रम मात्रा वापरल्याने उत्पादनात झालेला बदल
- (D) एक जास्तीच्या श्रम मात्रेच्या उपयोगामुळे प्राप्तीत झालेला बदल

27. जोड्या जुळवा :

सूची I

- (a) एकूण व्यय
- (b) सीमांत व्यय
- (c) सरासरी व्यय
- (d) सरासरी बदलता व्यय

सूची II

- (i) एकूण बदलता व्यय ÷ उत्पादन नग
- (ii) एकूण स्थिर व्यय ÷ उत्पादन नग
- (iii) एकूण व्ययातील Δ ÷ उत्पादनातील Δ
- (iv) एकूण स्थिर व्यय + एकूण बदलता व्यय

संहिता :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(B) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
(C) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D) (iii)	(iv)	(ii)	(i)

28. Under which competition a firm exercises some control over the price ?
 (A) Monopoly
 (B) Perfect
 (C) Monopolistic
 (D) Oligopoly
29. In pure oligopoly there is competition among :
 (A) few firms producing identical products
 (B) few firms producing different products
 (C) few firms producing essential products
 (D) few firms producing electric products
30. To achieve efficiency in the use of resources which pricing policy is used by regulated Public Utility companies :
 (A) Peak-load pricing
 (B) Tariff pricing
 (C) Interdependent pricing
 (D) Transfer pricing
31. The cost of retained earnings to the shareholders is basically .....
 (A) a dividend that would be paid to shareholders
 (B) an interest that would be paid to the bank
 (C) a marginal cost on capital invested
 (D) an opportunity cost of such funds to shareholders
28. कोणत्या स्पर्धेमध्ये संघटना काही प्रमाणात किंमतीवर नियंत्रण ठेऊ शकतात ?
 (A) एकाधिकार
 (B) पूर्ण स्पर्धा
 (C) एकाधिकारयुक्त स्पर्धा
 (D) अल्पाधिकार
29. शुद्ध अल्पाधिकारात खालीलमध्ये स्पर्धा असते :
 (A) एकसमान उत्पादन करणाऱ्या काही संस्था
 (B) असमान उत्पादन करणाऱ्या काही संस्था
 (C) आवश्यक वस्तूंचे उत्पादन करणाऱ्या काही संस्था
 (D) वीज उत्पादन करणाऱ्या काही संस्था
30. संसाधनांचा कार्यक्षमपणे उपयोग साध्य करण्यासाठी सार्वजनिक उपयोगाच्या कंपन्यांमध्ये कोणते किंमत धोरण उपयोगात आणले जाते ?
 (A) कमाल भार किंमत
 (B) जकात किंमत
 (C) परस्परावलंबी किंमत
 (D) हस्तांतरण किंमत
31. समभाग धारकांकरिता अर्जित भांडवलाचा परिव्यय हा मुख्यत्वे .....
 (A) भागधारकांना दिली जाऊ शकणारी संभाव्य लाभांशाची राशी
 (B) अधिकोषाला दिली जाणारी संभाव्य व्याजाची राशी
 (C) गुंतविलेल्या भांडवलाचा सीमांत परिव्यय
 (D) भागधारकांकरिता अशा निधीचा संभाव्य संधी परिव्यय

32. The tax benefit is attracted in case of which of the following element of cost of capital ?
- (A) Cost of equity
(B) Cost of preference shares
(C) Cost of retained earnings
(D) Cost of debt
33. Which of the following is not a feature of optimal capital structure ?
- (A) The company should make maximum use of leverage at a minimum cost
(B) The capital structure should be flexible to be able to meet the changing conditions
(C) The capital structure should involve minimum dilution of cost of company
(D) The company should make minimum use of leverage at minimum cost
34. Average Investment =
- (A) $\frac{\text{Initial Investment} + \text{Salvage Value}}{2}$
(B) $\frac{\text{Total Investment} + \text{Salvage Value}}{2}$
(C) $\frac{\text{Initial Investment} + \text{Depreciation} + \text{Salvage Value}}{2}$
(D) $(\text{Initial Investment} - \text{Salvage Value}) \div 2$
32. भांडवलाच्या परिव्ययाच्या कोणत्या घटकासंदर्भात करविषयक लाभ प्राप्त होतो ?
- (A) समभागाचा परिव्यय
(B) पूर्वाधिकार भागाचा परिव्यय
(C) अर्जित लाभाचा परिव्यय
(D) कर्जाचा परिव्यय
33. खालीलपैकी कोणते विधानयुक्त भांडवल संरचनेचे वैशिष्ट्य करत नाही ?
- (A) कंपनीद्वारे कमीत कमी परिव्ययात प्रतिपूरकाचा अधिकतम उपयोग केला पाहिजे
(B) भांडवलाची संरचना बदलत्या परिस्थितीस अनुरूप लवचिक असली पाहिजे
(C) भांडवल संरचनेच्या माध्यमातून कंपनीच्या परिव्ययाला न्यूनतम सौम्यता प्रदान केली पाहिजे
(D) कंपनीने प्रतिपूरकाचा न्यूनतम परिव्ययावर न्यूनतम उपयोग केला पाहिजे
34. सरासरी गुंतवणूक =
- (A) $\frac{\text{प्रारंभिक गुंतवणूक} + \text{शेष मूल्य}}{2}$
(B) $\frac{\text{सकल गुंतवणूक} + \text{शेष मूल्य}}{2}$
(C) $\frac{\text{प्रारंभिक गुंतवणूक} + \text{घसारा} + \text{शेष मूल्य}}{2}$
(D) $(\text{प्रारंभिक गुंतवणूक} - \text{शेष मूल्य}) \div 2$

35. When the current liabilities exceed the current assets the situation is termed as :
- (A) Gross Working Capital
(B) Negative Working Capital
(C) Temporary Working Capital
(D) Adjusted Working Capital
36. Which of the following is not a non-diversifiable risk ?
- (A) Interest rate risk
(B) Purchasing power risk
(C) Operating risk
(D) Market risk
37. Which of the following is not feature of foreign exchange market ?
- (A) No existence of physical location of market
(B) The mammoth size of the market
(C) Foreign exchange market works on 24 × 7 basis
(D) It is not an organised market like other financial market
38. Which of the following is not a technique of hedging ?
- (A) Swaps
(B) Options
(C) Futures
(D) Spot
35. जेव्हा चल देयतांचे प्रमाण चल संपत्तीचे प्रमाणपेक्षा अधिक असतो, अशा परिस्थितीला ..... असे म्हणतात.
- (A) सकल चल भांडवल
(B) नकारात्मक चल भांडवल
(C) तात्पुरते चल भांडवल
(D) समायोजित चल भांडवल
36. खालीलपैकी कोणती जोखीम अविधिधांगी नाही ?
- (A) व्याजदर जोखीम
(B) क्रयशक्ती जोखीम
(C) चल जोखीम
(D) बाजार जोखीम
37. खालीलपैकी विदेशी विनिमय बाजारपेठेचे वैशिष्ट्य कोणते नाही ?
- (A) बाजारपेठेचे भौतिक अस्तित्व नाही
(B) बाजारपेठेचा अजस्र आकार
(C) विदेश विनिमय बाजारपेठ 24 × 7 अहोरात्र काम करते
(D) इतर वित्तीय बाजारपेठांप्रमाणे संगठित नाही
38. खालीलपैकी कोणते तंत्र द्वैध अथवा दुहेरी व्यवहारासंदर्भात उपयोगात आणले जात नाही ?
- (A) देवाणघेवाण (Swap) तंत्र
(B) वैकल्पिक (Options) तंत्र
(C) वायदा (Future) तंत्र
(D) हजर (Spot) तंत्र

39. An Indian Company can raise finance from the American investors by issue of which of the following financial instrument ?
 (A) American Depository Receipts
 (B) Global Depository Receipts
 (C) External Commercial Borrowings
 (D) Promissory notes
40. The current bank interest of America and India are 4.5% and 8.5% respectively. The present spot market rate of exchange in US \$ is ₹ 62.10. What would be the twelve month forward rate ?
 (A) 67.37
 (B) 64.47
 (C) 62.10
 (D) 66.10
41. When an observation in the data is zero, then its geometric mean is :
 (A) Negative
 (B) Zero
 (C) Positive
 (D) Cannot be calculated
42. Karl Pearson's coefficient of skewness lies between .....
 (A) (-)4 and (+)4
 (B) (-)3 and (+)3
 (C) (-)2 and (+)2
 (D) (-)1 and (+)1
39. भारतीय कंपनी अमेरिकन गुंतवणूकदाराकडून निधी अथवा वित्त उभारणीसाठी कोणत्या वित्तीय साधनांचा उपयोग करू शकतो ?
 (A) अमेरिकन डिपॉझिटरी रिसिट्स
 (B) ग्लोबल डिपॉझिटरी रिसिट्स
 (C) बाह्य व्यापारी कर्ज उभारणी
 (D) वचनपत्र (साठेखत)
40. अमेरिका आणि भारत या दोन देशांतील सांप्रतचे व्याजदर अनुक्रमे 4.5% व 8.5% आहेत. सध्याचा विनिमयाचा दर एक अमेरिकन डॉलरसाठी 62.10 रु. आहे. तर 12 महिन्यांच्या वायदा बाजार दर काय असेल ?
 (A) 67.37
 (B) 64.47
 (C) 62.10
 (D) 66.10
41. जर समंकांमधील माहिती संच (Data) निरीक्षण शून्य असेल तर त्याचा भूमितीय मध्य ..... असेल.
 (A) नकारात्मक
 (B) शून्य
 (C) सकारात्मक
 (D) गणना करता येणार नाही
42. कार्ल पिरसनचा विकृती गुणक खालीलपैकी कोणत्या पातळीत असतो ?
 (A) (-)4 आणि (+)4
 (B) (-)3 आणि (+)3
 (C) (-)2 आणि (+)2
 (D) (-)1 आणि (+)1

43. Regression analysis uses to study .....
- (A) The degree of association between variables
- (B) The data variability
- (C) The alternative best solution
- (D) The casual relationship between two or more variables
44. A box contains 8 white and 3 red balls. If two balls are drawn at random, find the probability that one is white and one is red.
- (A) $3/55$
- (B) $28/55$
- (C) $24/55$
- (D) $4/55$
45. In the context of testing of hypothesis, which of the following hypothesis is being tested ?
- (A) Alternative hypothesis
- (B) Null hypothesis
- (C) Alternative and null hypothesis
- (D) Descriptive hypothesis
43. प्रतिपगमन विश्लेषण हे कोणत्या अभ्यासासाठी उपयुक्त आहे ?
- (A) चलांमध्ये असलेल्या श्रेणींचे सहयोग
- (B) समंकाची परिवर्तनशीलता
- (C) पर्यायी उत्तम उपाय
- (D) दोन किंवा जास्त चलांमधील कार्यकारण संबंध
44. एका पेटीमध्ये 8 पांढरे आणि 3 लाल चेंडू आहेत. जर दोन चेंडू दैवनिदर्शन पद्धतीने पेटीमधून काढले तर त्यापैकी एक पांढरा आणि एक लाल चेंडू निघण्याची संभाव्यता काय राहिल ?
- (A) $3/55$
- (B) $28/55$
- (C) $24/55$
- (D) $4/55$
45. गृहीततथ्य तपासण्याच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते गृहीत तथ्यांची परीक्षण येईल ?
- (A) वैकल्पिक गृहीततथ्य
- (B) शून्य गृहीततथ्य
- (C) वैकल्पिक आणि शून्य गृहीततथ्य
- (D) वर्णनात्मक गृहीततथ्य

46. The coefficient of correlation :
- (A) varies between ± 1
 (B) has no limit
 (C) can be less than 1
 (D) can be more than 1
47. Which of the following factors does not usually affect the width of a confidence interval ?
- (A) Sample size
 (B) Confidence desired
 (C) Variability in the population
 (D) Population size
48. Which is a necessary but not sufficient condition of the test of goodness of measures ?
- (A) Test of validity
 (B) Reliability
 (C) Measurement
 (D) Test of sensitivity
49. Which one of the following statements is false ?
- (A) α (alpha) is called Type-I error
 (B) β (beta) is called Type-II error
 (C) $1 - \alpha$ (alpha) is called power of the test
 (D) $1 - \beta$ (beta) is called power of the test
50. Which of the following samples is not a probability sample design ?
- (A) Quota sample
 (B) Stratified sample
 (C) Cluster sample
 (D) Systematic Random Sample
46. सहसंबंध गुणक म्हणजे गुणकाचे स्वरूप :
- (A) ± 1 मध्ये बदलतो
 (B) काहीही मर्यादा नाही
 (C) 1 पेक्षा कमी असतो
 (D) 1 पेक्षा जास्त असतो
47. खालीलपैकी कोणता घटक सामान्यपणे विश्वास मध्यांतरावर परिणाम करित नाही ?
- (A) नमुना आकार
 (B) विश्वासाची इच्छा
 (C) लक्षजनसंख्येतील विविधता
 (D) लक्षजनसंख्येचा आकार
48. खालीलपैकी कोणती उत्तमतेच्या अंकनतेच्या चाचणीची आवश्यक परंतु पर्याप्त अट नाही ?
- (A) वैधतेची चाचणी
 (B) विश्वसनीयता
 (C) मोजमाप
 (D) संवेदनांची चाचणी
49. खालीलपैकी कोणते विधान असत्य आहे ?
- (A) α (alpha) हे टाईप I त्रुटी म्हणतात
 (B) β (beta) हे टाईप II त्रुटी म्हणतात
 (C) $1 - \alpha$ (alpha) हे चाचणीची शक्ती म्हणतात
 (D) $1 - \beta$ (beta) हे चाचणीची शक्ती म्हणतात
50. खालीलपैकी कोणत्या नमुन्याच्या संभाव्यता नमुना रचनेत समाविष्ट होत नाही ?
- (A) हिस्सा (Quota) नमुना
 (B) वर्गीकृत (Stratified) नमुना
 (C) समूह नमुना
 (D) पद्धतशीर दैवनिदर्शन नमुना

51. Which of the following is not a specific requirement for being a successful Human Resource Manager ?
- (A) Understanding of legal requirements
 (B) General Management skills and abilities
 (C) Fundamental understanding of other functional areas
 (D) A degree in Human Resource Management
52. When organisations are downsizing the number of employees in a particular hierarchy, this strategy is termed as :
- (A) Growth
 (B) Retrenchment
 (C) Stability
 (D) Business
53. A National level hotel chain established a plan that describes, how top managers will be promoted throughout the organisation overtime, this is called as :
- (A) Demand forecasting
 (B) The social context
 (C) Empowerment
 (D) Exclusive succession
51. यशस्वी मानव संसाधन व्यवस्थापक होण्यासाठी खालीलपैकी कोणती वैशिष्टपूर्ण अट आवश्यक नाही ?
- (A) विधी विभागाच्या कार्याची पर्याप्त माहिती
 (B) सामान्य व्यवस्थापन कौशल्य व पात्रता
 (C) इतर कार्यात्मक विभागाची मूलभूत माहिती
 (D) मानवी संसाधन व्यवस्थापनाची पदवी
52. एखाद्या विशिष्ट श्रेणीतील कर्मचाऱ्यांची संघटनेद्वारे नोकरीवरून कपात करण्याच्या धोरणाला ..... असे म्हणतात.
- (A) वृद्धी धोरण/विस्तार धोरण
 (B) कपात (कर्मचारी कपात) धोरण
 (C) स्थिरता धोरण
 (D) व्यवसायिक धोरण
53. एखाद्या विशिष्ट कालावधीत एक हॉटेल व्यवसायाची शृंखलेने आखलेल्या आपल्या उच्चस्तरीय व्यवस्थापकांच्या बढतीविषयक नियोजन कार्यक्रमाला ..... असे म्हणतात.
- (A) मागणीचे पूर्वअनुमान
 (B) सामाजिक संदर्भ
 (C) सक्षमीकरण
 (D) अनन्य उत्तराधिकारी नियोजन

54. Which of the following is not a likely factor in determining an organisation's compensation strategy ?
- (A) The organisation's ability to pay
(B) The organisation's legal context
(C) Location of the organisation
(D) The organisation's job classification system
55. Which of the following factors can enhance the effectiveness of collective bargaining ?
- (A) Middle level management
(B) Lateral factor
(C) Vertical factor
(D) Strong unions and effective leadership
56. Which of the following theories states that people are motivated by existence needs, relatedness needs and growth needs ?
- (A) Herzberg theory
(B) Maslow theory
(C) Alderfer theory
(D) Vroom theory
54. संघटनेच्या वेतन व क्षतीपूर्ती धोरणाच्या निर्धारणात खालीलपैकी कोणता घटक महत्त्वाचा नाही ?
- (A) संघटनेची शोधन करण्याची क्षमता
(B) संघटनेचा वैधानिक संदर्भ
(C) संघटनेचे स्थान निर्धारण
(D) संघटनेच्या कार्य वर्गीकरणाची पद्धत
55. खालीलपैकी कोणता घटक सामूहिक सौदेबाजीची प्रभावक्षमता वाढवू शकतो ?
- (A) मध्यम स्तरावरील व्यवस्थापन
(B) क्षितीज सीमांतर घटक
(C) उदग्र घटक
(D) सशक्त संघटना आणि प्रभावी नेतृत्व
56. खालीलपैकी कोणत्या सिद्धान्तानुसार आस्तित्व-विषयक गरजा, परस्पर संबंधविषयक गरजा आणि विकास गरजा यांनी व्यक्ती अभिप्रेरित होतात ?
- (A) हर्झबर्ग सिद्धांत
(B) मास्लो सिद्धांत
(C) अल्डरफर सिद्धांत
(D) व्रूम सिद्धांत

57. Which of the following statements describes business ethics ?

- (A) Business ethics is cognitive theory
- (B) Business ethics is regulation
- (C) Business ethics is related to norms
- (D) Business ethics is applied ethics that studies moral standards and shows how these can be applied to businesses

58. Which of the following techniques is used for determining the relative worth of each job in the organisation ?

- (A) Performance Appraisal
- (B) Job design
- (C) Job evaluation
- (D) Job description

59. Which of the following is not a type of organisational development intervention programmes ?

- (A) Team Building
- (B) Survey Feedback
- (C) Leadership development
- (D) Case-study

57. खालीलपैकी कोणते विधान व्यवसायिक नीतिमत्तेचे निर्देशक आहे ?

- (A) व्यवसायिक नीतिमत्ता हा संज्ञानात्मक सिद्धांत आहे
- (B) व्यवसायिक नीतिमत्ता हे नियमनाचे तंत्र आहे
- (C) व्यवसायिक नीतिमत्ता ही विविक्षीत निकषांशी संबंधित आहे
- (D) व्यवसायिक नीतिमत्ता ही उपयोजित नीतिमत्ता असून नीतिमत्तेचे मानदंड व्यवसायाला कशाप्रकारे उपयोजित होतात याच्याशी संबंधित आहेत.

58. संघटनेतील प्रत्येक कार्याचे सापेक्ष मूल्य निर्धारित करण्यासाठी कोणते तंत्र वापरले जाते ?

- (A) कामगिरीचे मूल्यमापन
- (B) कार्य आराखडा
- (C) कार्य मूल्यमापन
- (D) कार्य विवरण

59. खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या कार्यक्रमाचा संघटनात्मक विकास कार्यक्रमात समावेश होत नाही ?

- (A) संघ निर्मिती
- (B) सर्व्हेक्षण मागोवा
- (C) नेतृत्व विकास
- (D) प्रकरण अभ्यास

60. 'Theory Z' describes the major postulates of which management practices ?

- (A) Indian management practices
- (B) British management practices
- (C) Chinese management practices
- (D) Japanese management practices

61. Match the following :

Group A

- (a) Money market
- (b) Capital market
- (c) Primary market
- (d) Secondary market

Group B

- (1) Newly issued securities
- (2) Long term financial instruments
- (3) Short term financial instruments
- (4) Stock Exchange

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (1)	(4)	(2)	(3)
(B) (3)	(2)	(1)	(4)
(C) (1)	(2)	(3)	(4)
(D) (3)	(4)	(2)	(1)

60. 'झेड सिद्धान्त' कोणत्या व्यवस्थापन पद्धतीच्या गृहीतकांवर आधारित आहे ?

- (A) भारतीय व्यवस्थापन पद्धती
- (B) ब्रिटीश व्यवस्थापन पद्धती
- (C) चिनी व्यवस्थापन पद्धती
- (D) जपानी व्यवस्थापन पद्धती

61. जोड्या जुळवा :

गट 'अ'

- (a) मुद्रा बाजार
- (b) भांडवल बाजार
- (c) प्राथमिक बाजार
- (d) दुय्यम बाजार

गट 'ब'

- (1) नवनिर्गमित प्रतिभूती
- (2) दीर्घकालीन वित्तीय संसाधने
- (3) अल्पकालीन वित्तीय संसाधने
- (4) शेअर बाजार

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (1)	(4)	(2)	(3)
(B) (3)	(2)	(1)	(4)
(C) (1)	(2)	(3)	(4)
(D) (3)	(4)	(2)	(1)

62. Which of the following is included in the definition of foreign bank ?
- (A) A Bank having head office in India and operations abroad
- (B) A Bank having head office abroad but operations in India
- (C) A Bank having head office abroad with no business in India
- (D) A Bank which is established abroad and having subsidiary in India
63. The Reserve Bank of India influences liquidity and interest rates through a number of operating instruments. Which among the below is incorrect ?
- (A) Open Market Operations
- (B) Repos
- (C) Change in Bank Rates
- (D) Distorted Bank Policy
64. Which of the following can be regarded as reinsurance ?
- (A) A Ltd. has undertaken a risk in collaboration with B Ltd.
- (B) A Ltd. has undertaken a risk. The same risk is later undertaken by B Ltd. from A Ltd.
- (C) A Ltd. and B Ltd. came together to jointly undertake a risk
- (D) A Ltd. has undertaken a risk and cancelled
62. विदेशी बँकेच्या व्याख्येत खालीलपैकी काय समाविष्ट होते ?
- (A) बँकेचे भारतात मुख्यालय असून विदेशात कारभार चालतो
- (B) बँकेचे मुख्यालय विदेशात असून कारभार भारतात चालतो
- (C) बँकेचे मुख्यालय विदेशात असून भारतात कोणताही कारभार होत नाही
- (D) बँकेचे विदेशात मुख्यालय असून बँकेची भारतात उपकंपनी आहे
63. भारतीय रिझर्व्ह बँक तरलता आणि व्याजदर यावर वित्तीय संसाधने वापरून प्रभाव टाकते. खालीलपैकी काय असत्य आहे ?
- (A) खुल्या बाजारातील व्यवहार
- (B) पुनखरिदी विकल्पदर (रेपो दर)
- (C) बँकदरात बदल
- (D) बँकधोरण बदलणे
64. खालीलपैकी काय पुनर्विम्याशी संबंधित आहे ?
- (A) अ कंपनीने ब कंपनीच्या सहयोगाने जोखीम घेतली
- (B) अ कंपनीने जोखीम घेतली, तीच जोखीम ब कंपनीने काही कालावधीनंतर अ कंपनीकडून घेतली
- (C) अ कंपनी आणि ब कंपनी एकत्र आल्या आणि संयुक्तपणे जोखीम उचलली
- (D) अ कंपनीने जोखीम उचलली आणि रद्द केली

65. A money market where funds are traded up to a period ranging between three months to one year is :
- (A) Call money
(B) Notice money
(C) Term money
(D) Liquid money
66. Unsecured short-term promissory note issued at a discount by credit-worthy corporates, primary dealers and all India financial institution is :
- (A) Commercial Bills
(B) Commercial Paper
(C) Certificate of deposits
(D) Treasury Bills
67. Which Act among the below is governing specific banking function ?
- (A) The Indian Coinage Act, 1906
(B) The Bankers Books Evidence Act, 1891
(C) The Negotiable Instruments Act, 1881
(D) The Banking Companies Act, 1970/1980
65. मुद्रा बाजारातील निधीचा तीन महिने ते एक वर्षाच्या कालावधीत होणाऱ्या व्यापाराला असे म्हणतात :
- (A) मागणी देय रक्कम
(B) सूचना रक्कम
(C) अवधी रक्कम
(D) तरल रक्कम
66. पतपत्र महामंडळे, प्राथमिक विक्रेते आणि अखिल भारतीय वित्तीय संस्था यांनी अपहारावर काढलेल्या असुरक्षित, अल्पकालीन अवधित वचनपत्रांना म्हणतात .....
- (A) व्यापारी हुंड्या
(B) व्यापारी पत्रे
(C) ठेव प्रमाणपत्रे
(D) कोषागार हुंड्या
67. खालीलपैकी कोणता कायदा विशेष बँकिंग कार्याचे नियमन करतो ?
- (A) भारतीय टंकन कायदा, 1906
(B) बँकर्स लेखापुस्तके पुरावा कायदा, 1891
(C) परक्राम्य विलेख कायदा, 1881
(D) बँकिंग कंपनी कायदा, 1970/1980

68. Which of the following is not a challenge faced by business correspondents model ?
- (A) High maintenance cost
(B) Small size of transactions
(C) Low telecommunication access
(D) Physical proximity and access with customers
69. Which of the following is not the type of digital banking ?
- (A) Unified payment interface
(B) Internet Banking
(C) Mobile Banking
(D) Central Banking System
70. The cause of loss must be direct and an insured one in order to claim for compensation. Which principle of insurance mean the above ?
- (A) Principle of Indemnity
(B) Principle of Subrogation
(C) Principle of Causa proxima
(D) Principle of utmost good faith
71. Which one of the following is controllable variable of marketing management ?
- (A) Environment
(B) Competition
(C) Consumer
(D) Price
68. व्यवसाय वार्ताहर (Business Correspondence) प्रतिमानांना पुढीलपैकी कोणत्या आव्हानांना तोंड द्यावे लागत नाही ?
- (A) उच्च देखभाल परिव्यय
(B) व्यवहाराचे लहान प्रमाण
(C) दूर संदेशवहनाची कमी उपलब्धता
(D) ग्राहकांशी भौतिक जवळीक आणि उपलब्धता
69. खालीलपैकी कोणता अंकीय (डिजीटल) बँकिंगचा प्रकार नाही ?
- (A) युनिफाइड पेमेंट इंटरफेस
(B) इंटरनेट बँकिंग
(C) मोबाईल बँकिंग
(D) केंद्रीय बँकिंग व्यवस्था
70. नुकसान भरपाईचा दावा विमेदारांनी करावा आणि नुकसानीचे कारण प्रत्यक्ष असावे, हे वरील तत्त्व विमातत्त्वामध्ये कोणते आहे ?
- (A) नुकसान भरपाईचे तत्त्व
(B) प्रत्यासनाचे तत्त्व
(C) निकटचे कारण तत्त्व
(D) पूर्णपणे विश्वास तत्त्व
71. विपणन व्यवस्थापनात खालीलपैकी कोणता घटक नियमनक्षम असतो ?
- (A) पर्यावरण
(B) स्पर्धा
(C) ग्राहक
(D) किंमत

72. A group of closely related products constitute a ..... .
- (A) Product Mix
(B) Product Quality
(C) Uniformity
(D) Product line
73. What are two ways of increasing line and length in product management ?
- (A) Line extension and category extension
(B) Brand extension and product extension
(C) Line stretching and line filling
(D) Line elastic and category extension
74. Which one of the following models describes that buyer is a rational man and his buying decisions are governed by the concept of utility ?
- (A) The learning model
(B) The systems model
(C) The economic model
(D) The psychological model
75. Which one of the following represents consumer's reference group ?
- (A) Hybrid groups
(B) Digital groups
(C) Media groups
(D) Intimate groups
72. परस्परांशी निगडित असणाऱ्या उत्पादन समूहाला ..... असे म्हणतात.
- (A) उत्पादन मिश्र
(B) उत्पादन दर्जा
(C) एकरूपता
(D) उत्पादन शृंखला
73. उत्पादन व्यवस्थापनाच्या संदर्भात उत्पादनाची रूपरेषा वाढविण्याचे दोन प्रमुख मार्ग कोणते ?
- (A) उत्पादन शृंखला विस्तार व श्रेणी विस्तार
(B) चिन्हांकन व उत्पादन विस्तार
(C) उत्पादन शृंखला विस्तार व शृंखला पूर्ती
(D) उत्पादन शृंखला लवचिकता व श्रेणी विस्तार
74. ग्राहक हा एक विवेक प्रधान व्यक्ती असून त्याचे खरेदीविषयक निर्णय उपयोगितेच्या संकल्पनेने प्रभावीत होतात हे विशद करणारे प्रतिमान कोणते ?
- (A) अध्ययन प्रतिमान
(B) प्रणाली प्रतिमान
(C) आर्थिक प्रतिमान
(D) मानसशास्त्रीय प्रतिमान
75. पुढीलपैकी कोणता गट ग्राहक संदर्भ गटाचे प्रतिनिधित्व करतो ?
- (A) संकरित गट (संमिश्र गट)
(B) अंकीय गट
(C) माध्यम गट
(D) अंतरंग गट

76. The habit of the people to analyse the information completely and interpreting, it is called as .....
- (A) Self-actualisation
(B) Selective attention
(C) Selective distortion
(D) Selective retention
77. Which of the following is not a pricing method ?
- (A) Differentiated pricing
(B) Cost based pricing
(C) Affordability based pricing
(D) Leverage pricing
78. Which of the following is not a unique feature of services ?
- (A) Heterogeneity
(B) Intangibility
(C) Perishability
(D) Durability
79. Which of the following metric is used for measuring customer value ?
- (A) Short-term value
(B) Relationship value
(C) Satisfaction value
(D) Customer life time value
76. लोकांची संपूर्ण माहिती संपादन करण्याची आणि लक्षात ठेवण्याची वृत्ती अथवा सवय म्हणजे :
- (A) आत्मप्रकटीकरण
(B) निवडक लक्ष साधन
(C) निवडक विकृती
(D) निवडक धारणा शक्ती
77. खालीलपैकी कोणती किंमत पद्धती नाही ?
- (A) विभेदात्मक किंमत
(B) परिच्यय आधारित किंमत
(C) किफायतशीर आधारित किंमत
(D) लाभप्रभाव किंमत
78. सेवांच्या वैशिष्ट्याच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य एकमेव समजले जात नाही ?
- (A) विविधता
(B) अदृश्यता
(C) नाशवंत
(D) दीर्घकालीन संग्रहणीयता
79. ग्राहकमूल्य मोजमाप करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते परिमाण वापरले जाते ?
- (A) अल्पकालीन मूल्य
(B) परस्परसंबंध मूल्य
(C) समाधान मूल्य
(D) ग्राहक आजीवन मूल्य

80. Which of the following refers to a situation in which a company or brand seeks to ride on the publicity value of a major event without sponsoring the event ?
- (A) Dependent marketing
(B) Survival marketing
(C) Ambush marketing
(D) Skill marketing
81. Which among the below is essential for a valid contract of agency ?
- (A) The agent need not have capacity to contract
(B) The principal should have capacity to contract
(C) Consideration is a must for appointing an agent
(D) The principal should not be competent but the agent should be competent to contract
82. Quality or fitness of goods for any particular purpose has no .....
- (A) Implied Condition
(B) Implied Warranty
(C) Express Condition
(D) Express Warranty
80. जेव्हा एखादी कंपनी अथवा चिन्ह एखाद्या वैशिष्टपूर्ण घटनेस पुरस्कृत न करता त्या घटनेच्या लोकप्रियतेचा लाभ घेण्याचा प्रयास करते अशा परिस्थितीस ..... असे म्हणतात.
- (A) परावलंबी वितरण
(B) उत्तरजीवित्व अथवा बाजारपेठेत टिकून राहण्यासाठी केलेले विपणन
(C) आकस्मिक आक्रमण विपणन
(D) कौशल्य विपणन
81. अभिकर्तृत्वाच्या करारासाठी खालीलपैकी कोणत्या अटीची पूर्तता होणे आवश्यक आहे ?
- (A) प्रतिनिधीशी करारक्षमतेची आवश्यकता नाही
(B) स्वामापाशी मात्र करार करण्याची क्षमता असणे आवश्यक आहे
(C) प्रतिनिधीच्या नियुक्तीसाठी प्रतिफल देणे आवश्यक आहे
(D) स्वामी करारक्षम नसला तरी प्रतिनिधीपाशी कराराची क्षमता असणे आवश्यक आहे
82. विशिष्ट हेतूसाठी वस्तूच्या दर्जासंबंधी खालीलपैकी कोणती अट आवश्यक नाही ?
- (A) अध्यारुत अट
(B) अध्यारुत हमी
(C) सुनिश्चित अट
(D) सुनिश्चित हमी

83. When transfer of property in goods is to take place at future time or subject to some conditions thereafter to be fulfilled, the contract is called :
- (A) Contract of sale
(B) Contract of future goods
(C) Contract of specific goods
(D) Agreement to sell
84. Non-acceptance is a valid mode of dishonour for :
- (A) Cheque
(B) Promissory Note
(C) Bill of Exchange
(D) Bank Draft
85. Which among the following is not a content of memorandum of association of a company ?
- (A) Name clause
(B) Liability clause
(C) Capital clause
(D) Preliminary clause
86. Which of the following is a horizontal agreement ?
- (A) Cartel
(B) Exclusive distribution
(C) Resale price maintenance
(D) Tie in arrangement
83. जेव्हा एखाद्या करारामध्ये वस्तूमधील स्वामित्व भविष्यकाळात अथवा काही विशिष्ट अटीच्या पूर्ततेनंतर होणार असते तेव्हा त्या कराराला ..... असे म्हणतात.
- (A) विक्रीचा करार
(B) भविष्यकालीन वस्तूचा करार
(C) विशिष्ट वस्तूचा करार
(D) विक्रीचा ठराव
84. खालील परक्राम्य विलेखाच्या संदर्भात अस्वीकृती हा अनादराचा वैध मार्ग आहे :
- (A) धनादेश
(B) वचनचिठ्ठी
(C) हुंडी
(D) धनाकर्ष
85. कंपनीच्या घटनावलीत (घटनापत्रक) खालीलपैकी कोणत्या मुद्द्यांचा समावेश होत नाही ?
- (A) नाव उपवाक्य (नाम)
(B) देयता उपवाक्य
(C) भांडवल उपवाक्य
(D) प्रारंभिक उपवाक्य
86. खालीलपैकी कोणता प्रस्ताव हा क्षितिज समांतर प्रस्ताव आहे ?
- (A) व्यापार/उत्पादक संघ
(B) वर्गीकृत वितरण संधी
(C) पुनर्विक्री किंमत स्थैर्य
(D) पुनर्विक्री किंमत देखभाल

87. The advantages of which forms of business organization is incorporated in Limited Liability Partnership (LLP) Act, 2008 ?
- (A) Private Ltd. Co. and Public Ltd. Co.
(B) Sole proprietorship firm and partnership firm
(C) Partnership firm and Private Co.
(D) Partnership firm, Private Ltd. Co. and Public Ltd. Co.
88. Which section of Information Technology Act, 2002 deals with hacking of Computer system and its penalties ?
- (A) Section 65
(B) Section 66
(C) Section 62
(D) Section 67
89. Right to information is not about seeking answers and asking questions, this statement is very closely related to which section of Right to Information Act, 2005 ?
- (A) Section 3
(B) Section 2 (h)
(C) Section 2 (n)
(D) Section 2 (j)
87. मर्यादित भागीदारीचा कायदा-2008 च्या अन्वये पंजीकृत झालेल्या संघटनेला कोणत्या प्रकारच्या संघटन स्वरूपाचा लाभ प्राप्त होतो ?
- (A) खाजगी कंपनी आणि सार्वजनिक कंपनी
(B) एकल व्यापार आणि भागीदारी संस्था
(C) भागीदारी संस्था व खाजगी कंपनी
(D) भागीदारी संस्था, खाजगी कंपनी व सार्वजनिक कंपनी
88. संगणकातील माहिती चोरी आणि त्यावरील त्यासंबंधित दंडविधान या संबंधीच्या तरतुदी माहिती तंत्रज्ञान कायदा-2002 च्या कोणत्या अनुच्छेदात विशद केला आहे ?
- (A) कलम-65
(B) कलम-66
(C) कलम-62
(D) कलम-67
89. माहितीचा कायदा हा प्रश्न उपस्थित करणे व उत्तरे प्राप्त करणे यांच्याशी संबंधित नाही हे विधान माहितीचा कायदा-2005 च्या कोणत्या अनुच्छेदाशी निगडित आहे ?
- (A) कलम-3
(B) कलम-2(h)
(C) कलम-2(n)
(D) कलम-2(j)

90. Artistic work such as musical work, film, poems are included under which category of intellectual property rights ?
 (A) Patent
 (B) Trademark
 (C) Copyright
 (D) Intangible Right
91. As per Sec. 288A of the Income Tax Act, the taxable income shall be rounded off to the nearest multiple of .....
 (A) Rs. 1,000
 (B) Rs. 100
 (C) Rs. 10
 (D) Re. 1
92. Income Tax is collected on all types of income except .....
 (A) Income from salary
 (B) Income from Lottery
 (C) Agriculture Income
 (D) Income from Capital Gain
93. As per Income Tax Act which of the following property income is not exempted from tax ?
 (A) Income from Farm House
 (B) Property income of a local authority
 (C) Income from letout of house property
 (D) Property income of a political party
90. कलात्मक दर्जाची कार्य जशी की संगीत, चित्रपट, काव्य यांचा समावेश बौद्धिक संपदा अधिकाराच्या कोणत्या क्षेत्रात येतात ?
 (A) एकस्वाधिकार
 (B) व्यापारी चिन्ह
 (C) प्राप्यालिप्याधिकार
 (D) अदृश्य अधिकार
91. आयकर कायद्याच्या कलम 288 अ च्या अन्वये करदेय उत्पन्नाला खालीलपैकी कोणत्या संख्येच्या नजीकच्या पूर्णांकांत समाविष्ट करण्यात येते ?
 (A) Rs. 1,000
 (B) Rs. 100
 (C) Rs. 10
 (D) Re. 1
92. खालीलपैकी कोणत्या उत्पन्नाचा अपवाद वगळता सर्व प्रकारच्या उत्पन्नावर आयकर आकारला जातो ?
 (A) वेतनापासून उत्पन्न
 (B) लॉटरीपासून उत्पन्न
 (C) कृषीपासून उत्पन्न
 (D) भांडवली लाभापासून उत्पन्न
93. आयकर कायद्यानुसारच्या अन्वये खालीलपैकी कोणत्या संपत्तीपासूनचे उत्पन्न करमुक्त आहे ?
 (A) शेतीवरील घरापासूनचे उत्पन्न
 (B) स्थानिक प्राधिकरणीच्या संपत्तीचे उत्पन्न
 (C) भाटकावर (Letout) दिलेल्या घरापासूनचे उत्पन्न
 (D) राजकीय पक्षाच्या संपत्तीपासून प्राप्त झालेले उत्पन्न

94. As per Income Tax Act (Referring old regime of taxation) the special allowance is granted to the members of armed forces in the nature of Island (duty) allowance in Andaman and Nicobar and Lakshadweep group of Islands is exempted upto ..... per month.
 (A) ₹ 5,000 p.m.
 (B) ₹ 3,000 p.m.
 (C) ₹ 6,000 p.m.
 (D) ₹ 3,250 p.m.
95. Tax is deducted at source U/s. 194B and 194BB on payments in respect of winnings from lotteries or crossword puzzle or card games and other game of any sort exceeding ₹ 10,000 is at .....
- (A) 10%
 (B) 20%
 (C) 25%
 (D) 30%
96. As per provision of section 80U of the Income Tax Act, if the taxpayers suffers less than 40% of any disability, then the deduction is available upto .....
- (A) ₹ 1,25,000
 (B) ₹ 1,00,000
 (C) ₹ 75,000
 (D) ₹ 50,000
97. For which of the following type of transaction harbor rules as per Income Tax Act Sec. 92CB are not applicable ?
 (A) Software Development Services
 (B) Information Technology Enabled Services
 (C) Beauty Care Services
 (D) Manufacture and Export of core Auto Components
94. आयकर कायद्याच्या जुन्या कर आकारणी पद्धतीनुसार लक्षद्वीप, अंदमान निकोबार या बेटावर सेवारत असणाऱ्या सैनिकांना दिल्या जाणाऱ्या विशेष भत्त्यात प्रतिमास ..... सूट प्राप्त आहे.
 (A) ₹ 5,000 प्रती महिना
 (B) ₹ 3,000 प्रती महिना
 (C) ₹ 6,000 प्रती महिना
 (D) ₹ 3,250 प्रती महिना
95. आयकर कायद्याच्या कलम 194B व 194BB च्या अन्वये लॉटरी, शब्दकोडे, जुगार यासारख्या खेळांपासून प्राप्त झालेल्या उत्पन्न 10,000 रु. पेक्षा जास्त असल्यास त्यावर ..... दराने स्रोतावर कर कपात केली जाते.
 (A) 10%
 (B) 20%
 (C) 25%
 (D) 30%
96. आयकर कायद्याच्या कलम 80U च्या तरतुदीनुसार जर एखाद्या करदात्याला 40% पेक्षा जास्त अपंगत्व आले असल्यास त्याला ..... सूट प्राप्त होते.
 (A) 1,25,000 रु.
 (B) 1,00,000 रु.
 (C) 75,000 रु.
 (D) 50,000 रु.
97. खालीलपैकी कोणत्या व्यवहारांसाठी आयकर कायद्यानुसार जहाजांचे आश्रय स्थान (बंदर) विषयक नियम कायदा कलम 92CB लागू होत नाही ?
 (A) सॉफ्टवेअर डेव्हलपमेंट सेवा
 (B) माहिती व तंत्रज्ञानावर आधारित सेवा
 (C) सौंदर्य सुरक्षाविषयक सेवा
 (D) ऑटो व्यवसायातील मूलभूत उत्पादनांची निर्मिती व निर्यात

98. As per Income Tax Act, if a domestic company has exercised the option of Sec. ...., the provisions of minimum alternative tax U/s 115JB are not applicable.

- (A) 105 AB
- (B) 115 BAA
- (C) 115 BA
- (D) 115 JAB

99. Reducing or negating the tax liability in legally permissible ways and had legal sanction is called as .....

- (A) Tax Planning
- (B) Tax Deduction
- (C) Tax Concession
- (D) Tax Avoidance

100. As per Income Tax, provision of ..... is applicable for double taxation relief in case of specified association.

- (A) Sec. 90
- (B) Sec. 91
- (C) Sec. 90A
- (D) Sec. 95

98. जर एखाद्या कंपनीने कायदा कलम ..... चा लाभ स्वीकारला असेल तर त्या कंपनीला पर्यायी किमान कराच्या कायदा कलम 115JB च्या तरतुदी लागू होत नाही.

- (A) 105 AB
- (B) 115 BAA
- (C) 115 BA
- (D) 115 JAB

99. कायद्याने संमत तरतुदींच्या आणि माध्यमांचा वापर करून कर देयता घटविणे किंवा त्यात कपात करणे या प्रक्रियेला ..... असे म्हणतात.

- (A) कर नियोजन
- (B) कर कपात
- (C) कर सवलत
- (D) कर चूकवेगिरी

100. काही विभिक्षीत संस्थाना (विशिष्ट) आयकर कायद्याच्या कायदा कलम ..... अन्वये दुहेरी करापासून सवलत लागू होते.

- (A) कलम-90
- (B) कलम-91
- (C) कलम-90A
- (D) कलम-95

APR - 50224/II—A

ROUGH WORK